

Oikaisuvaatimus 5.5.2023 kaupungin ylläpidettävien yksityisteiden kunnossapidon siirrosta tiekunnille/ khall 6.3.2023 § 69

Kaupunginhallitus 05.06.2023 § 167
1161/10.03.01.01/2023

Kaupungille on 5.5.2023 saapunut oikaisuvaatimus, joka koskee kaupunginhallituksen 6.3.2023 § 69 tekemää päätöstä yksityisteiden kunnossapidon ja hoidon luovuttamisesta päätöksessä lueteltujen teiden osakkaille. Oikaisuvaatimus koskee Poukantien yksityistietä. Oikaisuvaatimus on saapunut ajoissa.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että kaupunki jatkaa Poukantien kunnossapitoa ja hoitoa. Perusteluna oikaisuvaatimuksessa esitetään, että Poukantie ei ole rinnastettavissa normaaliin yksityistiehen ja sen perustamisvaiheissa vuonna 1989 Vilppulan kunta ja Mäntän kaupunki ovat suullisesti ja sopimuksessa sitoutuneet siihen, että tieosakkaille ei koskaan tule vastuulleen tieyksikkömaksuja vaan Vilppulan kunta on sitoutunut maksamaan tien hoitokustannukset. Lisäksi Poukantien alue on kokonaisuudessaan yleiskaava-alueella.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on joutunut laatimaan useita talouden tasapainottamisohjelmia kaupungin talouden parantamiseksi esim vuosina 2017, 2018, 2019 ja viimeisin vuonna 2022.

Tilinpäätöksen 2021 valmistuttua kaupungin taseessa on kertynyttä alijäämää -1 071 000 euroa Myös Mänttä-Vilppulan kaupungin talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024 oli alijäämäinen yhteensä 4,45 miljoonaa euroa eli tasapainottamisen tarve taloussuunnitelmakauden aikana on yhteensä 5,53 miljoonaa euroa. Talousarvio rakenteellinen alijäämä nykyisellä tulo/meno jaolla on noin 2 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi kertynyt alijäämä taseesta tulee saada katettua lakisääteisessä ajassa. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 11.4.2022 § 117 käynnistää talouden tasapainotusohjelman laatimisen, jonka johdosta kaupunki käynnisti koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut 27.6.2022 (§196). Kaupunginvaltuusto päätti 29.8.2022 § 50 talouden tasapainotusohjelman hyväksymisestä. Yksityisteiden kunnossapidosta ja hoidosta luopuminen osana talouden tasapainottamisohjelmaa hyväksyttiin valtuustossa yksimielisesti.

Kaupunginvaltuuston päätöksenteon toimeenpano aloitettiin ja kaupunginhallitus päätti 6.3.2023 kaupunkikehityslautakunnan yksilöimien teiden hoidon ja kunnossapitovastuun tiekunnille vuonna 2024.

Yksityisteistä annetun lain 358/1962 95 §:n mukaan kunta päättää kunnan varoista yksityisen tien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin yksityisen tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi. Koska lainsäädännöstä eikä kunnan tekemästä sopimuksesta ei nouse kuntaa koskevaa velvoitetta yksityisteiden kunnossapitoon ja hoitoon, voi kunta niin halutessaan myös luopua niiden kunnossapidosta ja hoidosta. Kaupungilla on laaja harkintavalta sen suhteen, miten se hoitaa yksityisistä teistä annetun lain mukaiset tehtävänsä. Yksityisteiden kunnossapidosta ja hoidosta luopumisen perusteena on kaupungin tärkeä intressi saada kaupungin talous tasapainoon ja tällä toimella kaupunki luopuu tästä kaupungille kustannuksia aiheuttavasta toiminnasta.

Hallintolain 2 luvussa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä.
Hallinnon oikeusperiaatteita ovat muun muassa

- yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen.
Yhdenvertaisuusperiaatteeseen sisältyy johdonmukaisuuden vaatimus. Ratkaisutoiminnan tulisi olla johdonmukaista siten, että harkinnan kohteena olevia tosiseikkoja arvioidaan samankaltaisissa tapauksissa samoin perustein. Yksilöitä ei saa asettaa eri asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Säännönmukaisesta käytännöstä poikkeamisen on perustuttava tapauksen erityislaatuun. Yhdenvertaisuuden vaatimus ei kuitenkaan estä viranomaista muuttamasta vakiintuneeksi muodostunutta käytäntöään sikäli kuin siihen on olemassa perusteltu syy.
- tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin.
- objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa.

Hallintolain 6 §: n mukaan kaupungin siis tulee kohdella kaupunkilaisia tasapuolisesti. tiettyjen yksityisteiden kunnossapito ja hoito kaupungin kustannuksella suosii tietyn alueen teiden vaikutuspiirissä olevia asukkaita. Tämä ei ole hallintolain mukaista toimintaa ja luopumalla yksityisteiden kunnossapidosta ja hoidosta, kaupunki toimii hallintolain 6 §: n mukaisesti.

Valmistelu ja lisätietoja:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi,
etunimi.sukunimi@taidekaupunki.fi, puh. 044 097 9202

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen selostustekstissä olevin perustein.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.